



NOTAT

Februar 2018

Notat om førsteprioritetsansøgninger til lokale gymnasier 2017

Hovedkonklusion

Danske Regioner har undersøgt søgningen til STX i 2017. Tre ud af fire unge, der søgte STX i 2017 havde det lokale gymnasium som deres førstevalg. I Danmark uden for hovedstaden er tallet over 80 procent.

En række faktorer som den demografiske udvikling, kommende karakterkrav mv. vil i de kommende år udfordre den geografiske uddannelsesdækning på gymnasieområdet. Nærværende undersøgelse viser, at det fortsat er populært blandt langt de fleste unge at gå på det lokale gymnasium. De mindre lokale gymnasier er dog udfordret af eksempelvis udsving i søgningen. Her vil det aktuelle lovforslag om kapacitetsloft give bedre mulighed for at bevare de uddannelsesmuligheder, som de fleste unge foretrækker.

Om undersøgelsen

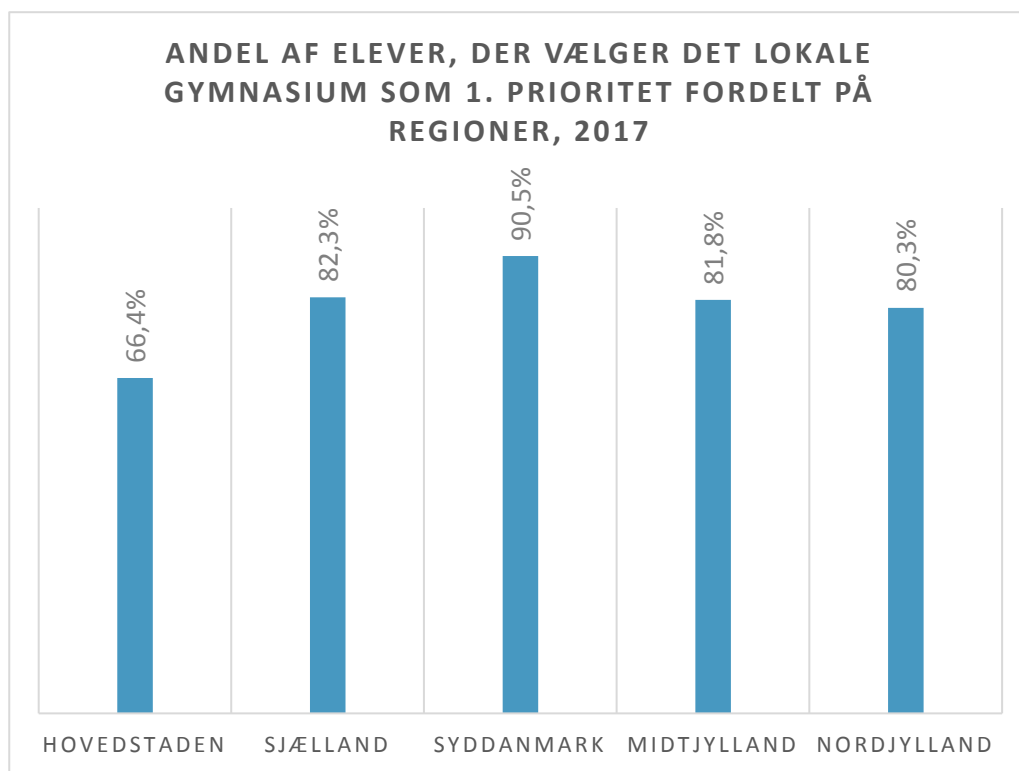
Danske Regioner har på baggrund af tal fra Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik udarbejdet en analyse af, hvor mange af 9. og 10. klasses elever, der i 2017 søgte det lokale offentlige gymnasium som førsteprioritet – såfremt dette var en mulighed. Udtrykket *lokalt gymnasium* henviser til et offentligt gymnasium beliggende i samme kommune som ansøgers bopæl. Analysen viser, at tre ud af fire 9. og 10. klasseelever, der søger STX som førsteprioritet, vælger det lokale gymnasium som førsteprioritet.

Elever søger de lokale gymnasier

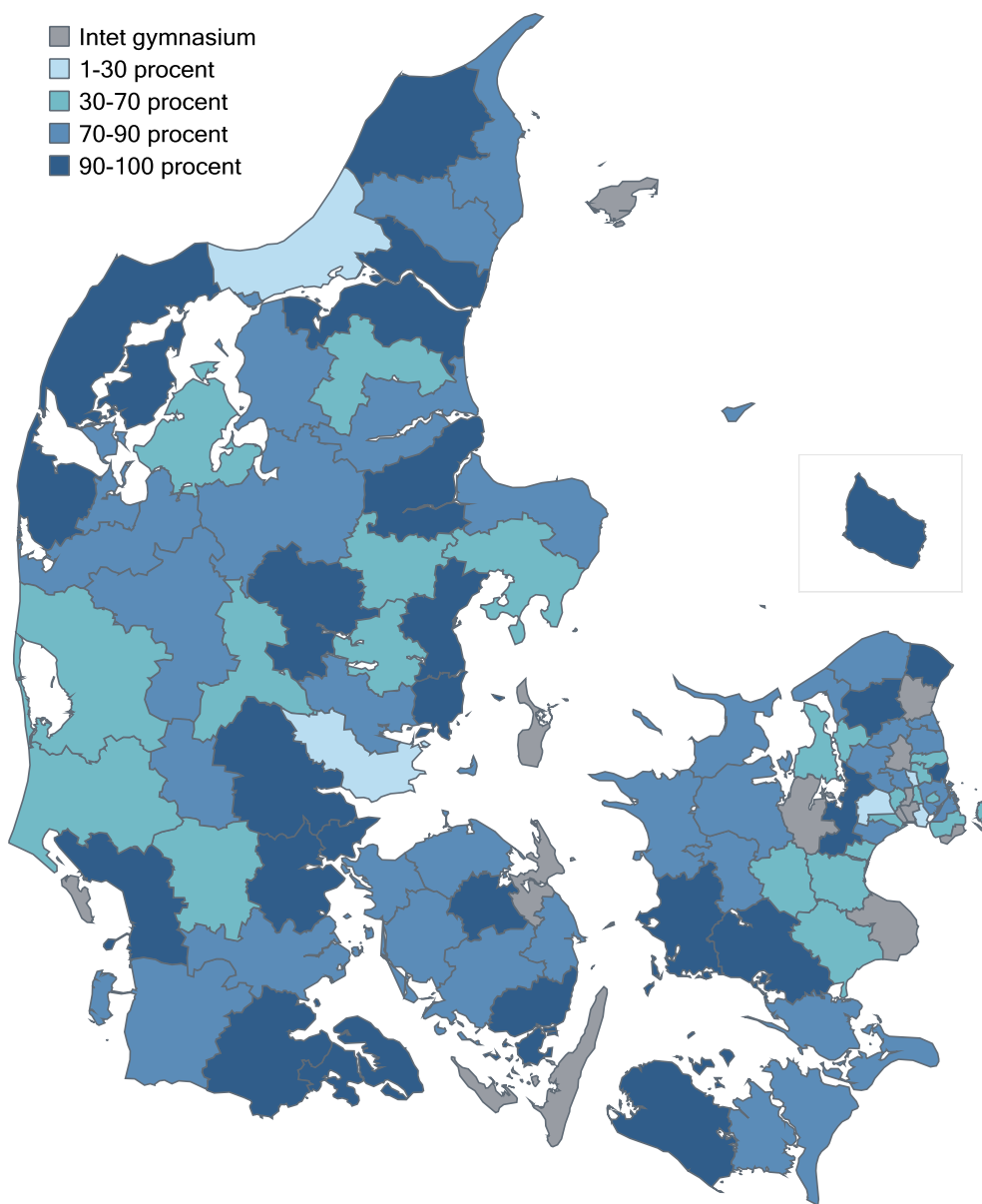
I Region Syddanmark søger flest elever det lokale gymnasium som førsteprioritet. I Region Hovedstaden vælger færrest elever et gymnasium i samme kommune, som de selv bor i. Dette kan skyldes, at en anderledes geografi i hovedstadsområdet, hvor kommunerne er geografisk forholdsvis små og afstanden til gymnasiet i egen kommune i nogle tilfælde ligger længere væk end gymnasiet i nabokommunen.

På landsplan er det 76,7% af de unge, der søger det lokale gymnasium. I Danmark uden for Hovedstaden er det 84%.

Som det fremgår af figuren, ligger Region Sjælland, Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland over landgennemsnittet på 78 procent, hvorimod Region Hovedstaden ligger under. Trods regionale forskelle er der en klar tendens til, at når eleverne skal vælge gymnasium, vælger de det lokale gymnasium, hvis det er en mulighed for dem.



Den regionale forskellighed viser sig også, når man ser på søgemønsteret på kommunalt niveau. Kortet viser andelen af elever, der vælger det lokale gymnasium fordelt på kommuner.



Kilde: Udarbejdet af Danske Regioner på baggrund af tal fra Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik, 2017. Kommuner uden et offentligt gymnasium kategoriseres som "intet gymnasium"

Ud af landets 98 kommuner har de 14 ikke et offentligt gymnasium i kommunen, hvorfor det for elever bosiddende i de kommuner ikke er muligt at vælge et lokalt gymnasium (se bilag 1). Analysen viser, at i 25 kommuner vælger over 90 procent af 9. og 10. klasseeleverne det lokale gymnasium som førsteprioritet. Derimod er der 12 kommuner, hvor under halvdelen vælger det gymnasium, der er i deres bopælskommune. I 58 kommuner er andelen over 70 procent.

Metode

Formålet med analysen har været at kortlægge hvor stor en del af de afgangselever, der vælger en STX-uddannelse som førsteprioritet, som vælger det offentlige gymnasium i egen kommune som førsteprioritet – såfremt der er et gymnasium i kommunen. I 12 kommuner (Dragør, Fanø, Fredensborg, Glostrup, Kerteminde, Langeland, Lejre, Samsø, Læsø, Stevns, Vallensbæk og Ærø) er der ikke et gymnasium, og i Brøndby og Furesø Kommune er der kun et privat gymnasium, hvorfor data herfra udelades fra analysen. Yderligere er alle ansøgninger til private gymnasier udeladt, da kun offentlige er underlagt et kapacitetloft.

Analysen bygger på Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistikks rapport "Ansøgninger til det gymnasiale område" fra 2017 og tallene om førsteprioritetsansøgninger, ansøgers bopælskommune. Rapporten indeholder ansøgninger fra elever, som forlader grundskolen 9. og 10. klasse. Data er opgjort på baggrund af oplysninger fra den fælles tilmelding til ungdomsuddannelserne (FTU), som udtrækkes fra det elektroniske ansøgningssystem, optagelse.dk, i marts måned. Tallene viser således ikke oplysninger om ansøgere, som har ansøgt udenom FTU. Af diskretioneringshensyn er celler med under tre observationer markeret med "-". Dette får betydning for håndteringen af data i nærværende analyse og betyder, at i alt 808 observationer har måttet udelades fra analysen. Det udgør dog under 3 procent af de samlede observationer, hvorfor det accepteres.

Der er udeladt data fra i alt 14 kommuner, ligesom ingen ansøgninger til private gymnasier indgår som data i analysen (se bilag 1). Det betyder at analysen bygger på 27.633 elevers ansøgninger og 124 offentlige gymnasier.

I Undervisningsministeriets rapport er ansøgningstallene opgjort ud fra det enkelte gymnasies antal ansøgninger fordelt på ansøgers bopælskommune. I nærværende analyse tages der udgangspunkt i ansøgers bopælskommune og ansøgningerne fordelt på gymnasier. Det betyder, at en manuel omskrivning af data har været nødvendig:

1. Der er søgt på hver kommune individuelt og noteret antallet af ansøgninger fra denne kommune og den modtagerinstitution, ansøgningen er sendt til. Eksempel: Der søges på "Jammerbugt", som fremgår ni gange. Det vil sige at elever bosiddende i Jammerbugt kommuner har søgt ni forskellige gymnasier. Hver modtagerinstitution og tilhørende antal ansøgninger noteres:

Nordjylland	Jammerbugt	Brønderslev Gymnasium	8
Nordjylland	Jammerbugt	Fjerritslev Gymnasium	46
Nordjylland	Jammerbugt	Nørresundby Gymnasium	65
Nordjylland	Jammerbugt	Aalborg Katedralskole	30
Nordjylland	Jammerbugt	Aalborghus Gymnasium	4
Nordjylland	Jammerbugt	Thisted Gymnasium	2
Nordjylland	Jammerbugt	Rønne Gymnasium	-
Nordjylland	Jammerbugt	Viborg Katedralskole	-
Nordjylland	Jammerbugt	Det Kristne Gymnasium	-

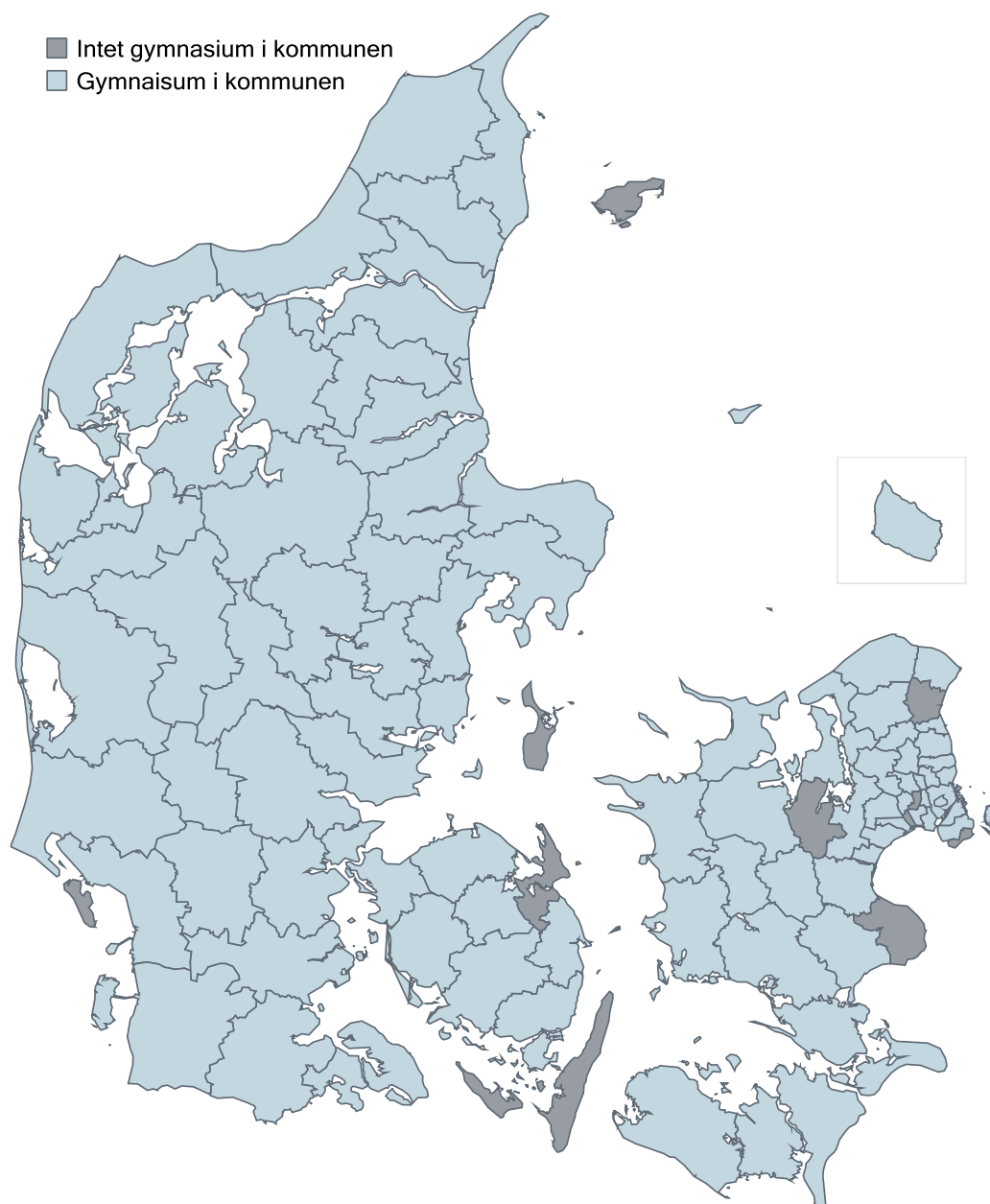
Udfordringen ved denne omskrivning er, at cellerne markeret med "-" ikke i alle tilfælde har kunnet fordeles på en bopælskommune. Det medfører, at 808 observationer er udeladt.

2. De lokale gymnasier identificeres (et lokalt gymnasium er en institution, der ligger i samme kommune, som ansøgers bopæl).
3. For hver bopælskommune udregnes: Ansøgninger i alt, ansøgninger til kommunens lokale gymnasium/-sier, ansøgninger til gymnasier i andre kommuner og endeligt andelen af ansøgninger til lokalt gymnasium.
4. Andelen af elever, der vælger det lokale gymnasium fordelt på de fem regioner udregnes ved at lægge antallet af ansøgninger sammen, for de kommuner, der indgår i henholdsvis Region Nordjylland, Midtjylland, Syddanmark, Sjælland og Hovedstaden. Også her udregnes: ansøgninger i alt, ansøgninger til kommunens lokale gymnasium/-sier, ansøgninger til gymnasier i andre kommuner og endeligt andelen af ansøgninger til lokalt gymnasium

For at sikre analysens gyldighed, er der gjort følgende:

- Analysens resultater er sammenholdt med Gymnasieskolernes Læreforening rapport over "Tilgang til ungdomsuddannelserne fra 9. og 10. klasse 2017". Ved at sammenholde deres opgørelse over regionale søgetal med nærværende analyses resultater, findes der mindre afvigelser. Denne afvigelse kan skyldes de udeladte observationer, grundet omskrivning af data.
- Der er lavet stikprøver på en række kommuner. Analysens resultater afviger med 2 procent ift. de lokale UU-centres opgørelser over unges tilmelding til ungdomsuddannelser.

Bilag 1: Oversigt over kommuner med minimum ét offentligt gymnasium i kommunen, 2017.



Kilde: Udarbejdet af Danske Regioner på baggrund af tal fra Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik, 2017. Kommuner uden et offentligt gymnasium kategoriseres som "intet gymnasium i kommunen"